

Pablo Llarena, el braç executor de la repressió

El jutge va defensar fa sis anys una sortida política al procés i ara n'és el principal perseguidor | La seva dona, Gema Espinosa, dirigeix l'Escola Judicial, que forma els jutges de tot Espanya

El jutge Pablo Llarena | Europa Press

"El que no es pot pretendre és que tota la qüestió relativa a atribuir un espai significatiu a la individualitat catalana i tota aquesta qüestió relativa a la integració de Catalunya a Espanya es resolrà judicialment, perquè no ha de ser així (...) en tot cas, la resposta dels tribunals a la qüestió concreta de la identitat catalana i de la integritat de l'estat espanyol no té una resposta judicial sinó política". Aquestes paraules són de Pablo Llarena Conde, el mateix magistrat del Tribunal Suprem que en pocs mesos ha passat de ser un jutge discret, gens mediàtic, a convertir-se en l'encarnació mateixa de la judicialització del procés sobiranista.

Llarena s'expressava així en unes declaracions al diari *El Mundo* (<http://www.elmundo.es/elmundo/2012/10/21/barcelona/1350843156.html>) . Era el 21 d'octubre del 2012. També va raonar que "els jutges no tenen cap capacitat ni cap instrument de solució". Aquestes declaracions de Pablo Llarena Conde (Burgos, 1963) serien una prova del que molts dels defensors del jutge van repetir fa uns mesos, quan es va contraposar la "ponderació", "serenitat" i "professionalitat" del magistrat del Suprem a una companya seva de professió, Carmen Lamela, de l'Audiència Nacional, la mateixa que el 2 de novembre passat va enviar a la presó els vuit consellers del Govern que van anar a declarar per rebel·lió, sedició i malversació (<https://www.naciodigital.cat/noticia/141879/govern/catalunya/preso>) .

Llarena versus Lamela

El mateix Llarena va semblar que jugava a aquest contrast quan, poc després, el 9 de novembre, va dir als advocats dels membres de la mesa del Parlament: "Això no és l'Audiència", abans de decidir deixar en llibertat sota fiança quatre d'ells, i presó sota fiança per a la presidenta,

Carme Forcadell

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/142394/preso/sota/fianca/150000/euros/carme/forcadell>) . Els esdeveniments han acabat donant una imatge més precisa de Llarena. Com en altres casos, el tarannà del magistrat, a qui molts defineixen com educat, abnegat en la feina i bon tècnic, no pot amagar el seu fons profundament conservador i alineat amb els sectors més immobilitistes de la judicatura.

Si hi havia dubtes, la terminologia emprada en la interlocutòria de divendres passat, en què decideix el processament per rebel·lió de tretze dirigents del procés (<https://www.naciodigital.cat/noticia/151128/suprem/processa/rebellio/tretze/liders/independentistes>), ha dilapidat la suposada imatge de conservador moderat. Llarena arriba a comparar el líders del procés amb els colpistes del 23-F i parla de "fanatisme violent" dels independentistes. Des del món del dret són molts els qui critiquen amb duresa el jutge (<https://www.naciodigital.cat/noticia/148084/veredictes/dels/juristes/llarena/fa/escac/llibertat/ideologia>) per abusar de la presó preventiva o cometre moltes irregularitats, fins i tot fregant la prevaricació (<https://www.naciodigital.cat/noticia/149221/javier/rez/royo/facto/democracia/espanya/esta/suspensa>) .

Ideològicament, entre Burgos i Valladolid

Llarena va arribar al Tribunal Suprem amb 53 anys, un objectiu gens fàcil. Potser aquest caràcter competitiu li ve de casa. La seva mare ja va ser la primera advocada a exercir a Burgos. Ell va créixer en aquesta ciutat castellana i va estudiar lleis a la Universitat de Valladolid.

A assolir plaça a l'alt tribunal hi devia pesar el fet d'haver-se posicionat en el costat conservador. Llarena pertany a l'Associació professional de la Magistratura (APM), la més nombrosa i conservadora de la judicatura. De fet, va ser ascendit al Suprem pocs mesos després d'haver abandonat la direcció de l'APM.

De la confiança de Carlos Lesmes...

Les seves primeres passes van ser com a advocat, fins que va decidir per opositar a jutge i va guanyar una plaça a Cantàbria el 1989. Més tard, es va traslladar a Barcelona, on va arribar com a jutge d'instrucció en un any molt especial, el dels Jocs del 92. Després va ser magistrat de l'Audiència Provincial, i el 2011 en va ser president. Fa poc més de dos anys, el Consell General del Poder Judicial (CGPJ) el va designar per ocupar un lloc al cim de la carrera judicial, la sala segona del Tribunal Suprem.

Va ser elegit per una clara majoria (16 dels 21 vots del ple), però vist el que ha passat després, està clar que era vist amb confiança per Carlos Lesmes, el president del CGPJ, proper a l'executiu del PP i que controla les designacions de jutges.

... i de Manuel Marchena

Una altra connexió important per ubicar Llarena es diu Manuel Marchena. President de la sala penal, Marchena és un magistrat molt conservador que va ser ponent de la sentència que va inhabilitar l'exconseller Francesc Homs pels preparatius del 9-N. La seva proximitat a Lesmes i al PP són conegudes. Ara ha cedit tot el protagonisme a Llarena, qui a l'haver estat instructor no podrà formar part del tribunal que jutjarà els dirigents avui processats. Serà, probablement, el moment de Marchena.

El cas de César Strawberry

El procés sobiranista no ha estat l'únic cas en què el jutge ha mostrat credencials conservadores. Llarena va ser un dels jutges que va condemnar el cantant César Strawberry a

un any de presó i sis d'inhabilitació per uns tuits en què atacava figures com Carrero Blanco, Franco, Ortega Lara i altres. El cantant va ser detingut el 2015 per enaltiment del terrorisme i el seu cas es va arrossegar pels tribunals. Finalment, el Suprem el va condemnar i Llarena va ser un dels qui va signar la sentència. Aquest ha estat un dels casos de condemna de presó contra músics que ha generat una forta reacció i ha fet que Amnistia internacional advertís del risc per a la llibertat d'expressió a l'estat espanyol (<https://www.naciodigital.cat/noticia/150359/amnistia/denuncia/espanya/usa/lleis/antiterroristes/contra/libertat/expressio>) .

La dona, a l'Escola Judicial

Els Llarena són una parella poderosa. Si ell s'ha convertit en el jutge amb més pes específic de l'Estat, ella no és una figura menor dins de l'estructura judicial. De Burgos, com el marit, Gema Espinosa és una jutge en excedència. Després de ser la titular del jutjat número 15 de família, va haver de deixar la plaça per fer-se càrrec de la direcció de l'Escola Judicial. (<http://www.riajej.com/node/201>) Depenent del CGPJ, té la seu a Vallvidrera i és el centre de formació de tots els jutges de l'Estat. Qui la coneix la considera una persona molt afí ideològicament al seu marit.

Quan Llarena va ser designat pel Suprem, la família va decidir mantenir la residència a Catalunya. El matrimoni viu a Sant Cugat i té una residència a Das, a la Cerdanya, on fins no fa gaire pocs sabien qui era i on està empadronat. Ara ja sí. Veïns del municipi han engegat una campanya en què recullen signatures per demanar a la Casa del Comú de Das que el declari persona non grata (<https://www.naciodigital.cat/noticia/151346/iniciem/campanya/declarar/pablo/llarena/persona/non/grata/das>) . Membres d'Arran van efectuar pintades a prop de la casa de la Cerdanya i el CGPJ ja s'ha apressat a demanar protecció pel magistrat i la seva família.

Com una paradoxa cruel, Llarena ja està sota els focus. El jutge discret i tranquil que va sortir de Burgos per menjar-se el món ara entoma la cara bruta de la popularitat. Qui no volia emular els magistrats estrella ha passat a ser el més mediàtic de tots ells. L'home que fa sis anys defensava no judicialitzar el procés ara n'és el principal perseguidor als tribunals.

Llarena té dos fills, però si ell es va decantar pel món del dret segurament influït per la seva mare, els seus fills van preferir optar per una branca allunyada de l'àmbit jurídic, com l'enginyeria. Potser van intuir que tindrien menys maldecaps. Avui, l'home que no volia ser Baltasar Garzón i que va construir la seva carrera judicial gràcies a molta feina i discreció total, ha acabat topant amb el més greu dels problemes polítics que travessa Espanya des de la mort de Franco.